

Judgements and Tests

I. A Judgement

בראשית יח

(יז) ויקוק אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה
 (יח) ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ
 (יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את־בניו ואת־ביתו אחריו ושמרו דרך יקוק לעשות צדקה ומשפט למען
 הביא יקוק על־אברהם את אשר־דבר עליו
 (כ) ויאמר יקוק זעקת סדם ועמרה כי־רבה וחטאתם כי כבדה מאד
 (כא) ארדה־נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם־לא אדעה
 (כב) ויפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עודנו עמד לפני יקוק
 (כג) ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע:
 (כד) אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום למען חמשים הצדיקים אשר

בקרבה:

(כה) חללה לך מעשת כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה לך השפט כל הארץ
 לא יעשה משפט:

(כו) ויאמר יקוק אם אמצא בסדם חמשים צדיקים בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם:
23 And Avraham drew near, and said: 'Will You indeed sweep away the righteous with the wicked? **24** Perhaps there are fifty righteous in the midst the city; will You indeed sweep away and not spare the place for the fifty righteous that are within it? **25** It would be sacrilege to You to do such a thing, to slay the righteous with the wicked, that the righteous should be as the wicked. It would be sacrilege to You! Shall the Judge of all the earth not do justly?'
26 And Hashem said: 'If I find in Sodom fifty righteous in the midst the city, then I would spare the entire place for their sake.'

Notes and Questions

- Where is the break in Avraham's logic as he argues with God?
- What gives him the right to make that leap of logic?
- How might an answer be found in the strange text that introduces the dialogue, a text in which HaShem seems to be conferring with himself?

II. A Test

בראשית פרק כב

(א) ויהי אחר הדברים האלה והאלקים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני:
 (ב) ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך:
 (ג) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלקים:

1 And it came to pass after these things, and God did prove Avraham, and said to him: 'Avraham'; and he said: 'Here am I.' **2** And He said: 'Please take your son, your only son, whom

you love, Yitzchak, and go to the land of Moriah; and bring him there for an offering upon one of the mountains which I shall tell you.'

3 And Avraham woke up early in the morning, and he saddled his donkey, and he took two of his young men with him, and Isaac his son; and he split the wood for the burnt-offering, and he rose up, and he went unto the place of which God had spoken to him.

Notes and Questions

- Why does Avraham struggle in the face of Sodom and Amora's fate, yet remain strangely silent in the face of Yitzchak's
- Note rabbinic observations that inject struggle into the story of the Akeida-Only serve to heighten the question on the Biblical text-the extent of Avraham's struggle
- Discuss the realms of Din and Nisayon in Avraham's life and in ours

III. But Why Test? Classical Responses

רמבן בראשית כב:א

והאלקים נסה את אברהם: ענין הנסיון הוא לדעתו בעבור היות מעשה האדם רשות מוחלטת בידו אם ירצה יעשה ואם לא ירצה לא יעשה יקרא "נסיון" מצד המנוסה אבל המנוסה יתברך יצוה בו להוציא הדבר מן הכח אל הפועל להיות לו שכר מעשה טוב לא שכר לב טוב בלבד דע כי השם צדיק יבחן - כשהוא יודע בצדיק שיעשה רצונו וחפץ להצדיקו יצוה אותו בנסיון ולא יבחן את הרשעים אשר לא ישמעו והנה כל הנסיונות שבתורה לטובת המנוסה:

Ramban: A nisayon is for the benefit of the individual being tested, such tests actualize the individual's potential and allows for greater reward.

רמבם מורה נבוכים ג:כד

דע כי כל 'נסיון' שבא ב'תורה' אין כונתו וענינו אלא שידעו בני אדם מה שצריך להם לעשותו ומה שראוי להאמינו. וכאילו ענין ה'נסיון' - שיעשה מעשה אחד אין הכונה - גוף המעשה ההוא אבל הכונה שיהיה משל - שילמדו ממנו וילכו אחריו....

ואחר שהתבאר שענין 'לדעת' הנה הוא - שידעו בני אדם כן אמרו ב'מן' "למען ענותך לנסותך לדעת את אשר בלבבך - התשמור מצותיו אם לא" - ענינו לדעת האומות זה ושיתפרסם בעולם שמי שניתן לעבודתו ית' - יכלכלהו מאשר לא יחשו

Rambam: The purpose of a nisayon is not the act itself-but that through the act, an individual sets an example for others; teaches through example

IV. Revolutionary Approach: The Rashbam

A. The Mystery: ויהי אחר הדברים האלה

- Given that the Torah generally follows chronological order...why do we ever need the phrase “ויהי אחר הדברים האלה”?
- General answer: To connect the events
- But what’s the connection between the Akeida and the preceding event-Avraham’s covenant with Avimelech? Chazal look askance at the covenant-but still-how is the Akeida an appropriate response?
- Discuss Rashi’s midrashic approach

B. The Rashbam

The Radical Suggestion

רשבם בראשית כב:א

ויהי אחר הדברים האלה - כל מקום שנאמר: אחר הדברים האלה מחובר אל הפרשה שלמעלה. אחר הדברים האלה שהרג אברם המלכים אמר לו הקב"ה: אל תירא אברם מן האומות. ויהי אחר הדברים האלה, שנולד יצחק ויוגד לאברהם לאמר כו' ובתואל ילד את רבקה. וכן אחר הדברים האלה שהגיד מרדכי על בגתן ותרש גדל המלך אחשורוש את המן שרצה להרוג את מרדכי והועיל לו מה שהציל את המלך ונתלה המן. אף כאן אחר הדברים שכרת אברהם ברית לאבימלך לו ולנינו ולנכדו של אברהם ונתן לו שבע כבשות הצאן וחרה אפו של הקב"ה על זאת, שהרי ארץ פלשתים ניתן לאברהם וגם ביהושע מטילים על ערי חמשת סרני פלשתים גורל בכלל גבול ישראל והקב"ה ציוה עליהם לא תחיה כל נשמה לכן -

והאלקים נסה את אברהם - קנתרו וצערנו, כדכתיב: הנסה דבר אליך תלאה. על נסותם את ה' מסה ומריבה בחנני ה' ונסני. כלומר: נתגאית בך שנתתי לך לכרות ברית ביניכם ובין בניהם. ועתה לך והעלה לעולה וראה מה הועילה כריתות ברית שלך! וכן מצאתי אח"כ במ' של שמואל: ויהי ארון ה' בארץ פלשתים שבעה חדשים. כתב: את שבע כבשות הצאן תקח מידי. אמר לו הקב"ה את נתת לו שבע כבשות, חייך, שבניו עושים שבע מלחמות עם בניך ונוצחין אותן. דבר אחר: חייך, שבניו הורגים שבע צדיקים מבניך ואלו הן: שמשון, חפני, ופנחס, שאול, ושלשה בניו. דבר אחר: חייך שבניו מחריבים שבע משכנות, ואלו הן: אהל מועד, וגלגל, נוב, ושילה, וגבעון, ובית עולמים תרין. דבר אחר: שארון מחזר בשדה פלשתים שבעה חדשים.

- The Rashbam reiterates the universal purpose of the phrase ויהי אחר הדברים האלה and offers examples
- He posits that the phrase in this case serves the same purpose...to connect the event about to unfold to the previous event

- HaShem declares: "You were haughty (careless) with you son th obligate him in an intergenerational brit with the likes of Avimelech; now take that son up Har HaMoriah...and let us see what your brit will mean then!"
- Course correction, realignment of priorities

Support for the Suggestion

- Event immediately before the brit with Avimelech: Banishment of Yishmael and Hagar. Sara sees what Avraham does not
- Unclear sentence: וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו.... Which son.... Why? Various possibilities, perhaps the Torah is vague to allow for them.
Rashi quotes מדרש רבה:
ששמע שיצא לתרבות רעה (בראשית רבה), ופשוטו על שאמר לו לשלח
Chazal accept the possibility that Avraham was unaware
- Additional support from Avraham's transformation in Chayei Sara: Inward turn; family orientation